

ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΔΕΙΚΤΗ ΚΟ-Π-5: ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΣ - ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

Ο δείκτης προσδιορίζει τον μόνιμο πληθυσμό και τη μεταβολή του ανά αστικό κέντρο (οικισμοί άνω των 10.000 κατοίκων) και πρωτεύουσα Νομού της Ζώνης IV. Η βελτίωση της μεταφορικής υποδομής επηρεάζει άμεσα την κινητικότητα των επιχειρήσεων και του ανθρώπινου δυναμικού και έμμεσα την κινητικότητα του πληθυσμού και, επομένως, συμβάλλει στην αύξηση ή τη μείωση του πληθυσμού μιας περιοχής. Τα αστικά κέντρα αποτελούν τους κυριότερους αποδέκτες των ωφελειών από τη βελτίωση της μεταφορικής υποδομής.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ -ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Κατά τη δεκαετία 1991-2001, το ποσοστό του αστικού πληθυσμού στη Ζώνη IV αυξήθηκε κατά 11,6%. Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης παρατηρείται η μεγαλύτερη αύξηση του αστικού πληθυσμού (14,4%), ακολουθεί η Κεντρική Μακεδονία με ποσοστό αύξησης 11,9%, ενώ στις υπόλοιπες τρεις Περιφέρειες ο αστικός πληθυσμός αυξήθηκε σε ποσοστό μικρότερο του μέσου της Ζώνης. Σε ό,τι αφορά τα επιμέρους αστικά κέντρα της Ζώνης IV, η μεγαλύτερη αύξηση στη Ζώνη εντοπίζεται στο Κιλκίς (44,5%), που είναι ένα από τα κοντινότερα στην Ευρύτερη περιοχή Θεσσαλονίκης κέντρα. Ακολουθούν η Αλεξανδρούπολη (27,7%) και η Ηγουμενίτσα (27,1%).

Στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, εκτός του Κιλκίς, τρεις ακόμα πόλεις αυξήθηκαν σε ποσοστό υψηλότερο από το μέσο της Ζώνης IV (Γιαννιτσά, Ευρύτερη Περιοχή Θεσσαλονίκης και Κατερίνη) ενώ τα αστικά κέντρα της Περιφέρειας στο σύνολό τους, έχουν μέσο ποσοστό αύξησης σχεδόν ίσο με αυτό των αστικών κέντρων της Ζώνης. Η πόλη της Νάουσας εμφάνισε τη μικρότερη μεταβολή στη Ζώνη IV (1,2%). Στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, εκτός της Αλεξανδρούπολης και της Ξάνθης, σε ποσοστό μεγαλύτερο του μέσου αυξήθηκαν, επίσης, η Ορεστιάδα και η Κομοτηνή, ενώ αντίθετα η Καβάλα παρουσίασε πολύ μικρή αύξηση (3,1%). Στην Περιφέρεια Ηπείρου, οι δύο μικρότερες πόλεις (Πρέβεζα και Ηγουμενίτσα) αύξησαν τον πληθυσμό τους σε ποσοστό μεγαλύτερο του μέσου της Ζώνης IV (17,1% και 27,1%, αντίστοιχα), τα Ιωάννινα σε ποσοστό ελαφρώς μικρότερο από αυτό της Ζώνης, ενώ η Άρτα εμφάνισε το μισό ποσοστό αύξησης από αυτό της Ζώνης (5,8%). Στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας παρατηρούνται μικρότερες αποκλίσεις στις μεταβολές με τη Φλώρινα την Πτολεμαΐδα και τα Γρεβενά να είναι οι πόλεις που αυξάνονται σε

ποσοστό μεγαλύτερο από αυτό της Ζώνης IV και την Καστοριά να είναι μαζί με τον Τύρναβο το μοναδικό αστικό κέντρο της Ζώνης IV που εμφανίζει μείωση του πληθυσμού (κατά 3,3% και 4,9% αντίστοιχα). Τέλος, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας το μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης παρατηρήθηκε στα Τρίκαλα, ο Τύρναβος εμφάνισε μείωση του πληθυσμού, ενώ οι πόλεις Καρδίτσα, Βόλος και Λάρισα εμφάνισαν αύξηση μικρότερη από αυτή της Περιφέρειας.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΑΣΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ, 1991 - 2001			
ΠΟΛΗ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1991	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2001	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ			
Ορεσιτιάδα	13.296	15.438	16,1%
Αλεξανδρούπολη	38.939	49.724	27,7%
Κομοτηνή	38.532	44.421	15,3%
Ξάνθη	38.775	46.457	19,8%
Καβάλα	57.461	59.222	3,1%
Δράμα	39.539	43.934	11,1%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ			
Σέρρες	51.640	55.996	8,4%
Θεσσαλονίκη (ΕΠΘ)	906.530	1.013.292	11,8%
Πολύγυρος	4.671	5.090	9,0%
Κιλκίς	12.276	17.744	44,5%
Γιαννιτσά	22.765	26.677	17,2%
Αλεξάνδρεια	12.718	14.023	10,3%
Βέροια	39.468	43.394	9,9%
Νάουσα	19.902	20.144	1,2%
Έδεσσα	17.352	18.493	6,6%
Κατερίνη (ΠΣ)	48.034	55.586	15,7%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ			
Κοζάνη	34.138	37.893	11,0%
Πτολεμαΐδα	26.502	29.974	13,1%
Φλώρινα	12.849	14.985	16,6%
Καστοριά	16.156	15.615	-3,3%
Γρεβενά	10.519	11.788	12,1%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ			
Ιωάννινα (ΠΣ)	73.663	81.144	10,2%
Αρτα	21.170	22.390	5,8%
Πρέβεζα	14.421	16.894	17,1%
Ηγουμενίτσα	7.290	9.262	27,1%
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ			
Τύρναβος	12.309	11.700	-4,9%
Λάρισα	118.090	131.095	11,0%
Τρίκαλα	48.857	54.605	11,8%
Καρδίτσα	32.884	35.750	8,7%
Βόλος (ΠΣ)	118.637	127.887	7,8%
Σύνολο Ζώνης IV	1.909.383	2.130.617	11,6%
Πηγή Δεδομένων: ΕΣΥΕ, 1991 και 2001			

ΜΕΤΑΔΕΔΟΜΕΝΑ

Πηγές

Για τον υπολογισμό του δείκτη χρησιμοποιήθηκε ο Μόνιμος Πληθυσμός των Απογραφών της ΕΣΥΕ, 1991 και 2001.

Μεθοδολογία

Ως αστικά κέντρα θεωρούνται οι πόλεις που έχουν πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων. Κατ' εξαίρεση, στον υπολογισμό του δείκτη συμπεριλαμβάνονται η Ηγουμενίτσα και ο Πολύγυρος, ο πληθυσμός των οποίων είναι μικρότερος των 10.000, επειδή η πρώτη αποτελεί ακροτελεύτιο κόμβο της Εγνατίας ενώ και οι δύο αποτελούν τους μεγαλύτερους οικισμούς και τις πρωτεύουσες των Νομών όπου ανήκουν. Για τη σύγκριση με το σύνολο Χώρας λαμβάνονται τα μεγαλύτερα σε μέγεθος κέντρα και ως τέτοιο όριο θεωρήθηκε ο πληθυσμός των 30.000 κατοίκων. Οι πόλεις που καταγράφονται ως Πολεοδομικά Συγκροτήματα (ΠΣ) στην απογραφή του 1991 υπολογίζονται από τον δείκτη, επίσης, ως ΠΣ και το 2001. Για τη Θεσσαλονίκη χρησιμοποιήθηκε αντί του ΠΣ η Ευρύτερη Περιοχή Θεσσαλονίκης (ΕΠΘ), όπως ορίζεται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο Θεσσαλονίκης. Ο υπολογισμός του πληθυσμού των ΠΣ και της ΕΠΘ έγινε με τη χρήση του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών του Παρατηρητηρίου.

Χάρτης 1: Μεταβολή μόνιμου πληθυσμού αστικών κέντρων της Ζώνης IV, 1991-01

